

2017-2020
Nafarroa

LAN OSASUNeko
EKINTZA PLANA

BASOGINTZA SEKTOREKO LAN
ISTRIPUAK MURRIZTEKO
AZPIPROGRAMA

Nafarroako Osasun
Publikoaren eta Lan
Osasunaren Institutua

Instituto de Salud
Pública y Laboral
de Navarra

BASOGINTZA SEKTOREKO LAN ISTRIPUAK MURRIZTEKO AZPIPROGRAMA

Sarrera / Egoeraren azterketa

Nafarroako Basogintza eta Oihangintzan ezbehar-tasak oso handiak dira. 2015ean, ofizialki, 33 istripu izan ziren, guztira 55 langileri eragin zietenak; beraz, intzidentzia indizea da 605,5 istripu 1000 langiletik.

2014an, berriz, 43 istripu erregistratu ziren, guztira 61 langileri eragin zietenak; intzidentzia indizea, beraz, 700,1 istripu izan zen 1000 langiletik.

Hala ere, egiaztatua dago datu hauek ez direla adierazgarriak, ez baita erraz jakiten sektore honetan egiazki zenbat lagun ari diren; gainera, basoen ustiapenean ere ari diren beste enpresa anitz beste JESN batzuetan daude. Bestalde, sektorearen bereizgarriak eta hauteman diren berezitasunak direla eta, pentsatzekoa da balitekeela istripu batzuk aitortu gabe gelditzea. Nolanahi ere, egiazko datuek segur aski ez dute DELT@ erregistroko datuek adierazitako egoera kezkarria apaltzen.

2012az geroztik ezbehar-tasak jarduera ekonomiko guztietan igo badira ere, segur aski jarduera ekonomikoaren gorakadaren ondorioz eta lege aldaketa desarautzaileen ondorioz, ez dugu errealitate gordina saihesten ahal: 2016ko irailean, egun berean, bi istripu hilgarri gertatu ziren bi lantegi desberdinetan, sektoreko bi langileren heriotza ekarri zutenak.

Egitate horrek erakusten du arrisku larri eta hurbil-hurbilekoak dituen jarduera dela eta bere osotasunean heldu behar zaiola. Administrazioaren barnean erakunde desberdinek dute eskumena alor horretan: Mendi Zerbitzua (MZ), Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzailatza (LGS) eta Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutua (NOPLOI); guztien kezka da lan jarduera honen ezbehar-tasa eta hura eragozteko koordinazioaren beharra. Kezka horren ondorioa izan da jarduketa programa berariazko honen diseinua, basogintzan ezbehar-tasa murrizteko.

Erauzte lanen baldintzek, erabiltzen den makineriak, meteorologiak, bazterren orografiak eta langileek ezaugarriak (atzeritarrak, hizkuntza, kultur maila...) arriskutsu bilakatzen dituzte lan hauek, eta mota askotako peril ugariaren iturri, lan istripuak maiz ekartzen dituztenak.

Halaber, irisgarritasun eskasa dago lantokietara, NOPLOIk eta Lan Ikuskaritzak ez dute jakiten lan horiek non eta noiz egiten ari diren, eta horren ondorioz, egiten dituzten enpresek gutxitan hartzen dituzte, mendian, NOPLOIko teknikarien eta lan-ikuskatzaileen ikustaldiak; enpresen kontrola, beraz, hutsaren hurrengoa da, kontrol dokumentalean baizik ez da oinarritzen, edo, zorigaitzez, istripu larri edo hilgarria gertatua delarik.

Xede-populazioa

Programa hau gauzatuko da Nafarroako oihanetan zura ateratzen ibiltzen diren enpresa eta langile autonomo guztien gainean. Orobat sartzan ahalko dira beren lanak Nafarroan egiten ez dituzten enpresak, baldin eta istripu larri eta hilgarrien maiztasun indize handiak badituzte eta haien helbidea Nafarroan badago.

Helburu orokorrak

1. Sektoreko ezbehar-tasa gutxitzea.
2. Sektoreko enpresetan, laneko arriskuen prebentzioari buruzko araudiaren betetze maila handitzea.
3. Enpresek laneko arriskuen prebentzioa berenganatzea.

Helburu berariazkoak eta helmugak

	2017	2018	2019	2020
Lan baldintzak				
Basogintzan, istripu-tasaren intzidentzia eta beste kalte batzuk murriztea	x_0	$x_0\text{-}\%3$	$x_0\text{-}\%5$	$x_0\text{-}\%7$
Ikusitako arrisku egoerei buruz basozainek NOPLOIri egindako gaztiguak gehitzea	-	n_0	$n_0\text{+}\%5$	$n_0\text{+}\%10$
NOPLOIk eta LGSIk ikustaldiak batera egitea Ikustaldi kopurua handitzea	-	10	10	10
Kontrol dokumentala egiten zaien enpresen kopurua handitzea	-	25		
Prebentzio sistema				
Prebentzio zerbitzu mankomunatuaren eraketa lortzea		1	1	1
Oihan ustiategiak zuzeneko prebentzio baliabidearen figuraz hornitzea lortzea.	0	enpresen $\%20$	$\%40$	$\%60$
Administrazio publikoak kontrolatzea enpresak zuzeneko prebentzio baliabideko zereginetan nola aritzen diren.		$\%100$	$\%100$	$\%100$

Ekintzak, kronograma, unitate arduradunak

	Egutegia	Unitate arduraduna
Lan baldintzak		
Esku-hartze tldearen ikustaldiak, araudia modu larrian eta behin eta berriz betetzen ez denean. Errekerimendua, egiaztapena eta zehapen prozeduraren hasiera, LGSiren aldetik, bidezko bada.	Iraunkorra	LAAHA-LGSI-MZ
Lehentasunez esku hartzeko enpresen hautapena, NOPLOIk, LGSIk eta Basozaintzak (BZ) eta mendi teknikariak ikustaldia elkarrekin egiteko, ezarritako irizpideei jarraikiz ¹	2017	LAAHA-LGSI
Prebentzio sistema		
Lantaldearen eraketa, eskualdeko lan-ikuskatzailearekin, Nafarroako Gobernuako mendi teknikariarekin, eskualdeko BZrekin eta NOPLOIko teknikariarekin (hemendik aitzina, Esku-hartze Taldea), kasuan kasuko ikustaldia egiteko.	2016	LAAHA-LGSI
Nafarroan prebentziorako zerbitzu mankomunatua eratzeko bultzada, azpiprograma honetako sail ekonomikoetarako	2017	TST
Komunikazio sistema eraginkorra ezartzea mendizainen, NOPLOIren eta LGSIren artean, zura ateratzen dabiltsan langileen arrisku egoeren berri emateko	2017	
Zuzeneko prebentzio baliabidearen gaikuntza eta jarduketak egiaztatzea, NOPLOIk eta LGSIk lantokietara egiten dituzten ikustaldietan	2017	
Basozainendako prestakuntza ikastaroak, basogintzako arrisku larrienak identifikatzeko eta BZk segitu beharreko protokoloa hedatzeko eta abiarazteko, laneko arriskuen prebentzioan arauak modu larrian eta/edo behin eta berriz betetzen ez badira. Eskualdeka eginen dira.	2017	LAAHA-MZ

	Egutegia	Unitate arduraduna
Jarduera ekonomiko honetan arriskuak kudeatzeari buruzko lantegiak, prebentzio modalitate guztietako prebentzio teknikariek. Arlo hauek azpimarratuko dira: arriskuen ebaluazioa, enpresa jardueren eta langile autonomoen azpikontratazioaren koordinazioa, istripuen ikerketa	2017	LAAHA-LGSI
Prebentzioaren profesionalekin jarduketa eta komunikazio irizpideak adostea, basolanetako arriskuen kudeaketaren gainean	2017	LAAHA
Erakundeen artean jarduteko protokoloa prestatzea eta ezartzea BZren eta NOPLOIren artean, prebentzioari buruzko araudia ez dela betetzen ari detektatzen denetarako, LGSIRi horren berri emanez	2017	LAAHA-MZ
Enpresak tresnaz hornitzea, ustiategi guztietan prebentzio baliabideak izatea bermatzeko, prebentzio baliabide horiek hartu behar duten prestakuntzaren antolaketa barne	Iraunkorra	TST
Kanpainaren amaieran informazio jardunaldi bat egitea eskuratutako datuen berri emateko	2019	TST
Informazio sistemak		
Zentsu bat egitea sektoreko enpresa, prebentzio modalitate eta langile autonomoekin, azpiprograma aplikatzeko	2017	TST
Mapa bat egitea, basogintzako zura ateratzen parte hartzen duten eragileak, prozedurak eta lan baldintzak Nafarroan zertan dauden deskribatzeko	2017	TST
Sentsibilizazioa		
Azpiprograma honen aurkezpen ofiziala eta hedapena, sektoreko enpresa eta langile autonomoen artean, baita prebentzio zerbitzuen artean ere	2017	LAAHA-LGSI-MZ
NOPLOIren webgunearen berrikuspina, eguneratu eta interesa duten dokumentu eta estekak sartu beharrez	2018	LAAHA

1: Plantillaren tamaina handiagoa, lan istripu eta lanbide eritasunen indize altuagoak, istripu larri eta hilgarrien aurrekariak eta beste batzuk, aprobetxamendu motaren arabera, baita 25 enpresaren hautapena ere, haiei kontrol dokumentala egiteko

Ebaluazioa

Adierazleak
Istripu-tasaren intzidentziaren eta beste kalte batzuen bilakaera, Basogintzan
Basozainek arrisku egoerei buruz NOPLOIRi egin dizkioten gaztiguren kopurua
NOPLOIk eta LGSIk lantokietara egiten dituzten ikustaldien kopurua
Kontrol dokumentala egiten zaien enpresen kopurua
LGSIk egindako errekerimenduen kopurua
Zehapen espedienteen kopurua
Prebentzio baliabide hornitu eta prestatuen kopurua
Azpiprograma honen edukietan egindako ikustaldien kopurua, NOPLOIren webgunean